

Uchwała Nr XXXVII.238.2020
Rady Gminy Błędów
z dnia 30 grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 dla Gminy Błędów

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. 2020 poz. 713 ze zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2019 poz. 2277 ze zm.) oraz na podstawie art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2020 poz. 2050) uchwała się co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 dla Gminy Błędów w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2

Traci moc uchwała Nr XX.150.2019 Rady Gminy Błędów z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 dla Gminy Błędów.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Błędów.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021r.


Przewodniczący Rady
Piotr Jakubczyk

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 dla Gminy Błędów**

1. Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii na terenie gminy Błędów. Program ma na celu tworzenie spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i innych uzależnień, oraz zmniejszeniu tych, które aktualnie występują. Konsumpcja alkoholu w sposób istotny wpływa na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, uzależnionych ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych tj. przestępczość, ubóstwo, przemoc w rodzinie, wypadki samochodowe i winno być przedmiotem troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej. W obecnej dobie nie zastanawiamy się już, czy warto pomagać osobom, rodzinom, dzieciom dotkniętym problemem alkoholizmu, ale jak to robić szybciej, skuteczniej i efektywniej. Pomagać to nie tylko minimalizować skutki alkoholizmu ale przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzenia czasu wolnego, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, konfliktami. Pomagać to również podejmować działania polegające na kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, uczyć umiejętności mówienia „nie” wszelkim używkom kiedy to człowiek jest poddany presji otoczenia.

Należy zwrócić uwagę, że uzależnienie nie dotyczy tylko alkoholu, narkotyków, ale również innych nieracjonalnych zachowań tj. uprawianie gier hazardowych, zbieractwo. Bardzo często stanowi to ucieczkę od problemów dnia codziennego. Uzależnienia mogą być pojedyncze lub złożone, mogą się krzyżować, zmieniać. Powodują one choroby wyniszczające psychikę, a w dalszej kolejności niszczą życie rodzinne, zawodowe, towarzyskie. W osobie uzależnionej następują zmiany charakterystyczne, które objawiają się brakiem obowiązkowości, osłabieniem woli i zainteresowań. Dlatego tak ważne jest uczestnictwo w programach opracowanych w celu „walki” z nałogiem.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 dla Gminy Błędów, zwany dalej „Programem” jest kontynuacją działań realizowanych w ww. zakresie, dostosowywany w miarę potrzeb do aktualnych uwarunkowań.

Program jest adresowany do mieszkańców Gminy Błędów, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, a także osób zajmujących się zawodowo problemami alkoholowymi. Głównym zadaniem Programu jest stworzenie warunków służących zmniejszeniu szkód społecznych i ekonomicznych związanych

z używaniem i nadużywaniem alkoholu, a także zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu uzależnionych i współuzależnionych mieszkańców Gminy Błędów.

I Diagnoza Sytuacyjna

Liczba mieszkańców w Gminie Błędów na dzień 18.12.2020 r. wynosiła 7393.

Rada Gminy dnia 6 czerwca 2018r. zgodnie z obowiązującymi przepisami podjęła Uchwałę Nr XLII.203.2018 w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży tych napojów na terenie Gminy Błędów.

W uchwale tej dokonano rozbicia na poszczególne rodzaje napojów alkoholowych. W sumie maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży określono na 75 zezwoleń (wydano w 2020 roku – 28).

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży określono na 15 zezwoleń (wydano w 2020 roku – 0).

Znacząca część działań podejmowanych w ramach Gminnego programu to zadania profilaktyki uniwersalnej, których adresatami są dzieci uczęszczające do szkół, dla których Gmina jest organem prowadzącym. Placówki oświatowe na terenie gminy realizuje własny program profilaktyki.

W ramach współpracy z GKP i RPA część działań realizowanych w szkołach opłacana jest ze środków zabezpieczonych w budżecie niniejszego programu.

W Urzędzie Gminy w Błędowie pomocy psychologicznej udzielał mgr Ireneusz Dalba. Dyżury odbywały się cyklicznie, co drugi czwartek w miesiącu, w godzinach 15³⁰ – 18⁰⁰.

W 2020 roku ogółem udzielono **16 porad i konsultacji psychologicznych**, których przybliżony zakres tematyczny oraz wartości liczbowe przedstawia poniższa tabela:

| Lp. | Zgłoszony problem | Liczba porad |
|--------------|---|--------------|
| 1. | Uzależnienie od alkoholu – w tym osoby kierowane przez GKRPA w Błędowie (również współuzależnienie). | 9 |
| 2. | Problemy dotyczące dzieci i młodzieży (m.in. wychowawcze, szkolne, rówieśnicze). | 1 |
| 3. | Inne problemy emocjonalno – osobowościowe (m.in. przemoc domowa, problemy małżeńskie, zaburzenia lękowe, depresyjne i in.). | 6 |
| RAZEM | | 16 |

Miniony rok minął pod znakiem ograniczeń związanych z pandemią koronawirusa, istotnie wpływającego m.in. na łączną liczebność osób zgłaszających się po pomoc, stąd widoczna różnica między mijającym a ubiegłymi latami w tym względzie. Mimo to odnotować należy na przykład, iż z inicjatywą współpracy wystąpiło miejscowe Koło Seniorów „KALINA” - bardzo udane spotkanie odbyło się w dniu 20 lutego br.; z nadzieją na kolejne w miarę stabilizacji sytuacji epidemicznej. Ponadto, jak dotychczas zgłaszane są problemy związane z szeroko pojętą przemocą domową i wynikającymi z tego deficytami w relacjach małżeńskich, a także szeroko pojęte szkody związane z uzależnieniem od alkoholu.

Z perspektywy dekady udzielania wsparcia psychologicznego można zauważyć, iż ta forma pracy skutecznie wpisała się już w zakres możliwej do uzyskania – co równie ważne - bezpłatnej pomocy.

Biorąc powyższe pod uwagę – także szereg szkód psychicznych wynikających z zagrożenia związanego z COVID-19 - wskazanym byłoby kontynuowanie także w 2021 roku pomocy psychologicznej dla mieszkańców Błędowa i okolic.

II Cele Gminnego Programu

1. Cele strategiczne Gminnego Programu:

- 1) zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkotykowych,
- 2) zmniejszanie problemów, które aktualnie występują,
- 3) zwiększenie wiedzy z zakresu możliwości radzenia sobie z problemem uzależnienia.

2. Cele operacyjne Gminnego Programu:

- 1) zmniejszenie rozmiaru uszkodzeń zdrowia spowodowanych używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- 2) ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego będących skutkiem nadużywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz stosowania przemocy,
- 3) wdrażanie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży,
- 4) ograniczenie wzrostu popytu na alkohol i narkotyki szczególnie wśród młodzieży oraz ograniczanie dostępności środków uzależniających,
- 5) tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu,
- 6) współpraca z instytucjami i organizacjami w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.

3. Cele szczegółowe Gminnego Programu:

- 1) rozpatrywanie specyfiki problemów alkoholowych na terenie Gminy Błędów oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu,

- 2) wspieranie programów profilaktycznych i działań społeczności lokalnych na rzecz zapobiegania używaniu alkoholu i narkotyków,
- 3) zwiększenie świadomości mieszkańców Gminy Błędów dotyczącej szkodliwości używania alkoholu i narkotyków oraz zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów związanych z używaniem,
- 4) zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie terapii, rehabilitacji oraz reintegracji społecznej poprzez rozwój specjalistycznych placówek realizujących programy profilaktyczno – terapeutyczne oraz programów dla osób uzależnionych,
- 5) poszerzenie oferty programów pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem,
- 6) promocja zdrowego stylu życia, wolnego od alkoholu i używek,
- 7) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 8) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień,
- 9) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień,
- 10) zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu zwłaszcza w środowisku dzieci i młodzieży,
- 11) zmniejszanie uciążliwości w życiu rodzinnym spowodowanych nadużywaniem alkoholu,
- 12) zapobieganie naruszeniom prawa w handlu napojami alkoholowymi (reklama, sprzedaż nieletnim nietrzeźwym, nietrzeźwość w zakładzie pracy, nielegalna produkcja i handel),
- 13) tworzenie i wzbogacanie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej, niezbędnej do realizacji zadań wynikających z Programu,
- 14) promowanie właściwości postaw społecznych w działaniach związanych z zapobieganiem uzależnieniom od alkoholu.

III Zadania do realizacji w 2021 roku

1. Zwiększenie dostępności do różnorodnych form pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych poprzez:

- 1) utrzymanie dostępności do usług oferowanych przez poradnię i oddziały leczenia uzależnień,
- 2) kierowanie na badania przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i pokrycie kosztów opracowania opinii osób uzależnionych,
- 3) przygotowanie i składanie wniosków do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- 4) dofinansowanie zajęć terapeutycznych w poradni odwykowej dla pacjentów Gminy Błędów,
- 5) dofinansowanie badań profilaktycznych dla rodzin dotkniętych uzależnieniem,
- 6) finansowanie leków dla uzależnionych,
- 7) wspieranie działalności środowisk abstynenckich, które udzielają pomocy i wsparcia na rzecz mieszkańców Gminy Błędów,
- 8) prowadzenie punktu informacyjno – konsultacyjnego przez psychologa,

- 9) zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówkach leczenia odwykowego.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- 1) podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) edukację publiczną w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (w tym finansowanie materiałów edukacyjnych, ulotek, informatorów, broszur, itp.),
- 3) współpracę z Posterunkiem Policji, szkołami, Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- 4) zwiększenie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym – dorosłych i dzieci, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 5) udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w pracach zespołów interdyscyplinarnych pod kątem problemów alkoholowych w rodzinach, w których występuje przemoc.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym współorganizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych oraz socjoterapeutycznych poprzez:

- 1) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu oraz przedwczesnej inicjacji alkoholowej wśród młodzieży,
- 2) uruchomienie powszechnego programu informacyjno – szkoleniowego w zakresie profilaktyki uzależnień dla społeczności lokalnej Gminy Błędów,
- 3) poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym,
- 4) udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzinom, których dzieci upijają się,
- 5) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym,
- 6) podejmowanie działań na rzecz promocji zdrowia psychicznego, promocji zdrowego stylu życia w szczególności przez: działalność wychowawczą i zapobiegawczą dzieci i młodzieży w środowiskach zagrożonych uzależnieniami,
- 7) wspieranie kształcenia w dziedzinie profilaktyki pedagogów szkolnych, nauczycieli i wychowawców,
- 8) realizacja programów profilaktycznych oraz działań dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych oraz w czasie wolnym od nauki, po zajęciach lekcyjnych w czasie ferii zimowych i wakacji letnich,
- 9) dofinansowanie obozów, kolonii i półkolonii, zimowisk z programem socjoterapeutycznym lub psychoedukacyjnym dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym,

- 10) organizacja pozalekcyjnych zajęć rekreacyjno-sportowych dla dzieci i młodzieży oraz imprez towarzyszących (turnieje, zawody, konkursy) jako element programu profilaktyki uzależnień,
- 11) systematyczne prowadzenie akcji propagandowych przez instytucje, szkoły, miejsca publiczne w formie plakatów, ulotek, konkursów również w czasie festynów, na temat szkodliwości picia alkoholu, propagowanie zdrowego stylu życia. Zakup i upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych,
- 12) realizacja programów profilaktycznych zakończonych podsumowaniem wiedzy (konkursy wiedzy, plastyczne, muzyczne, teatry profilaktyczne, pikniki rodzinne, itp.),
- 13) promowanie zdrowego stylu życia oraz różnych form spędzania wolnego czasu w ramach programów profilaktycznych poprzez:
 - a) inicjowanie i wspieranie imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych;
 - b) wspieranie atrakcyjnych form czynnego wypoczynku: rajdy, wycieczki, festyny, itp.,
- 14) tworzenie młodzieżowego wolontariatu do pracy z młodzieżą z tzw. „grup ryzyka”.
- 15) współpraca z organizacjami pożytku publicznego w zakresie rozwiązywania patologii rodzinnej,
- 16) organizowanie spotkań, narad roboczych i konferencji sprzyjających wymianie doświadczeń w zakresie pracy profilaktycznej z młodzieżą,
- 17) prowadzenie i upowszechnianie programów profilaktycznych w zakresie problemów alkoholowych wśród dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, w tym w szczególności w miejscu nauki i pracy,
- 18) upowszechnianie informacji dotyczących zagrożeń wynikających z używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych, w tym realizacja kampanii informacyjno – edukacyjnych,
- 19) wspieranie działań świetlic środowiskowych i terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka,
- 20) podejmowanie działań edukacyjnych, kontrolnych i interwencyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczanie ich dostępności i przestrzeganie zakazu sprzedawania i spożywania przez nieletnich napojów alkoholowych,
- 21) zakup pomocy i sprzętu, niezbędnego do prowadzenia zajęć w świetlicach środowiskowych (wiejskich, szkolnych),
- 22) zakup materiałów edukacyjnych dla instytucji zajmujących się profilaktyką uzależnień na terenie Gminy Błędów,
- 23) pomoc dla dzieci i rodzin, w których występują problemy z uzależnieniami oraz trudne sytuacje rodzinne na terenie Gminy Błędów.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i związanych z uzależnieniami.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie działalności centrów integracji społecznej.

IV Realizatorzy Programu

1. W celu realizacji Gminnego Programu Wójt Gminy powołuje Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. W skład Gminnej Komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych pochodzące z różnych środowisk społeczno – zawodowych funkcjonujących na terenie Gminy Błędów.
3. Komisja inicjuje działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a w szczególności podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
4. Gminna Komisja wykonuje swoje zadania na posiedzeniach, którym przewodniczy Przewodniczący oraz w terenie wykonując czynności kontrolne.

V Postanowienia końcowe

1. Środki finansowe zabezpieczone w budżecie gminy na realizację Programu pochodzą z opłat uiszczanych za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Ustala się wynagrodzenie za pracę w Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 100 zł netto dla Przewodniczącego GKPiRPA oraz Członków GKPiRPA za każde posiedzenie komisji. Wynagrodzenie wypłacane będzie za każde posiedzenie komisji, które odbywać się będzie w miarę potrzeb, średnio raz w miesiącu.
3. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności.
4. Każdemu członkowi komisji delegowanemu poza teren gminy przysługuje zwrot kosztów podróży, na zasadach przysługujących pracownikom.

Przewodniczący Rady
Piotr Jakubczyk